

Bekämpningsmedel
Lars Lindqvist,
☎ 08-519 41 225
e-post: lars.lindqvist@kemi.se

BESLUT

Diarienummer

2007-04-17

741-1621-06

Nedre Dalälvens Utvecklings
AB
Villagatan 4
810 20 ÖSTERFÄRNEBO

Delgivningskvitto

Er ansökan om dispens enligt 5 och 49a §§ förordningen (2000:338) om biocidprodukter att bekämpa stickmyggor kring Hedesundafjärden, Brokfjärden, Bramsöfjärden, Fäbofjärden, Hällsbofjärden och Kågbo under 2007

Er ansökan 2006-12-29

Beslut

Kemikalieinspektionen avslår Er ansökan om dispens att få använda medlet Vectobac G, för bekämpning av stickmyggor genom flygbesprutning inom de områden som anges i ansökan och som är belägna i Gävleborgs län.

Kemikalieinspektionen medger att Nedre Dalälvens Utvecklings AB får använda medlet Vectobac G, innehållande *Bacillus thuringiensis israelensis* serotyp H 14 (Bti H14) som aktiv organism, för bekämpning av stickmyggor genom flygbesprutning inom de områden som anges i ansökan och som är belägna i Uppsala län. Spridning får även ske för hand. Medgivandet gäller t.o.m. 2007-10-31 och under förutsättning att följande allmänna villkor och särskilda försiktighetsmått vid spridningen iakttas.

Beslutet meddelas med stöd av 5§ 7. och 49a§ förordningen (2000:338) om biocidprodukter. Detta beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas. Dispensen kan återkallas om ändrade förhållanden så kräver.

Allmänna villkor

1. Bekämpning får endast utföras om mängden stickmyggglarver vid provtagning i genomsnitt i stora vattensamlingar överstiger fyra individer per liter vatten i 10 provtagningar på 20 provpunkter, d.v.s. sammanlagt 200 provtagningar, lämpligt fördelade över potentiella bekämpningsområden alternativt överstiger 50 larver per liter vatten i mindre vattensamlingar eller diken.
2. Bekämpning får utföras högst 2 gånger. Högst 15 ±2 kg Vectobac G får spridas per ha.
3. Inför bekämpningen ska bolaget i samråd med ornitologisk expertis avgöra om justeringar av den tänkta bekämpningen är nödvändiga för skydd av fågellivet. Bolaget ska rapportera till länsstyrelsen i Uppsala län vilken lokal ornitologisk expertis som anlitas och hur fågelinventering ska gå till. Vilket samråd som hållits och vilka

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgiro
Postal address	Office address	Telephone		
Box 2	Esplanaden 3 A	Nat 08 519 411 00	Nat 08 735 76 98	4465054-7
S-172 13 Sundbyberg		Int 468 519 411 00	Int 468 735 76 98	

skyddsåtgärder som vidtagits ska nedtecknas och sparas. Dessa uppgifter ska på begäran göras tillgängliga för Kemikalieinspektionen och länsstyrelsen.

4. Mot områden som är skyddade enligt 7 kap. 2 och 4 §§ miljöbalken ska ett säkerhetsavstånd på minst 30 m iakttas.

5. Bekämpning med luftfarkost får ej ske i eller i anslutning till områden som hyser störningskänsliga och särskilt skyddsvärda fågelarter så att sådana populationer störs påtagligt. För att inte störa enskilda individer ska ett säkerhetsavstånd på 500 m mot aktiva bon av havsörn och fiskgjuse iakttas.

6. Mjölkkor får inte släppas på bete i bekämpat område tidigare än 14 dagar efter det att bekämpningen avslutats.

Särskilda försiktighetsmått vid spridningen

Enligt 14 kap 18 § miljöbalken ska spridningen ske så att människors hälsa inte skadas eller människor vållas annan olägenhet och så att miljöpåverkan blir så liten som möjligt. Bestämmelser till skydd mot ohälsa i arbetsmiljön finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2005:1) Mikrobiologiska arbetsmiljörisker – Smitta, toxinpåverkan, överkänslighet.

Utöver de anvisningar för hanteringen som leverantören av bekämpningsmedlet lämnar ska följande särskilda försiktighetsmått iakttas av den som utnyttjar dispensen:

1. Innan spridningen påbörjas ska meddelande om spridningen införas i den eller de tidningar i orten i vilka kommunala meddelanden brukar tas in. Meddelandet ska innehålla uppgift om

- vem som utför spridningen,
- för vems räkning spridningen sker,
- spridningsområdets belägenhet,
- beräknad tidsperiod för spridningen,
- vilket medel som används för bekämpningen,
- var och när närmare upplysningar om spridningen kan erhållas.

2. Senast två dagar före spridningen ska information om denna lämnas på väl synliga och lämpligt placerade anslag. Anslagen ska vara av minst A4-format och av väderbeständigt material.

Anslagen ska innehålla

- karta, kartskiss eller beskrivning över spridningsområdet,
- namn, adress och telefon till den som skall utföra spridningen,
- uppgift om för vems räkning spridningen sker,
- avsikten med spridningen,
- spridningsmetoden,
- beräknad tidsperiod för spridningen,
- var ytterligare uppgifter om spridningen kan erhållas,
- rekommendationer om någon blir oavsiktligt exponerad,
- rekommendationer i fråga om bär- och svampspäckning och annan vistelse i spridningsområdet.

Anslagen ska tas bort när de inte längre fyller någon funktion.

Alla som bor i omedelbar närhet av spridningsområdet ska ges motsvarande information genom meddelande i brev.

3. Polismyndigheten ska underrättas om tid och plats för spridningen.

4. Före spridning och annan hantering av bekämpningsmedel och rester därav ska det bestämmas vilka skyddsavstånd som ska iakttas till skydd för vattentäkter samt omgivande mark och annans egendom. Därvid ska särskild hänsyn tas till temperatur och vindförhållanden, spridningsområdets utbredning i vindriktningen och markens lutning mot omgivningen.
5. Lämplig utrustning för att bestämma temperatur, vindriktning och vindhastighet ska användas när spridningen genomförs. Vindhastigheten ska kunna bestämmas med en noggrannhet av $\pm 0,5$ m/s.
6. Spridningsutrustningen ska vara anpassad för ändamålet, underhållas väl och vara väl kalibrerad.
7. Flygförarna som utför bekämpningen ska vara dokumenterat skickliga. För navigeringen ska de använda GPS, Global Positioning System, och kartor med skala 1:≤50 000. Flygförarna ska ha skriftliga instruktioner för arbetet.
8. Spridningen ska dokumenteras fortlöpande. Dokumentationen ska bevaras och kunna uppvisas för tillsynsmyndighet efter anfordran. Av dokumentationen ska framgå
 - vilket medel och vilken dos som använts samt tidpunkt och plats för spridningen,
 - temperatur, vindriktning, vindhastighet och väderleksförhållanden,
 - vilka skyddsavstånden varit,
 - flygriktningen och eventuella andra uppgifter som flygföraren bedömt vara av betydelse, samt
 - flygförarens namn.
9. Om ett område har blivit oavsiktligt besprutat med bekämpningsmedel ska den som äger området eller har nyttjanderätten till det omedelbart underrättas. Även den kommunala nämnd som har tillsynen enligt miljöbalken ska underrättas.

Förhållandet till annan lagstiftning

Detta beslut inverkar inte på tillämpningen av bestämmelser som meddelats i eller med stöd av annan lag än miljöbalken.

Motivering

Frågan om dispens från vissa bestämmelser i 14 kap. miljöbalken

Det har genom mätning av myggförekomst blivit uppenbart att stickmyggor kan förekomma i sådana mängder i Nedre Dalälvsområdet att de kan anses utgöra ett sanitärt problem. Sannolikt är det så att massförekomst av mygg blivit vanligare sedan 1980-talet. Långvarig erfarenhet från andra länder talar för att det går att utföra en effektiv bekämpning av stickmyggor med Bti utan större, omedelbara, negativa effekter på faunan.

Bekämpning med Vectobac G utfördes i närliggande område 2002 – 2006 med god effekt. För att upptäcka eventuella bieffekter i miljön startades ett uppföljningsprogram i det närliggande området år 2002. Av 2002 till 2006 års resultat som redovisats från uppföljningsprogrammet har någon påverkan på icke målinsekter inte iakttagits i berörda områden.

Den i medlet ingående aktiva organismen Bti H14 finns även i det godkända medlet Vectobac 12 AS. En bedömning av hälsorisker med denna organism gjordes i samband med godkännandet för Vectobac 12 AS. Det finns skäl att anta att flygspridningen av medlet inte medför någon omedelbar risk för människors hälsa. På grund av att området utgörs av våtmark är användning av luftfartyg nödvändig vid spridning av bekämpningsmedlet.

Länsstyrelser är tillsynsmyndigheter för områden skyddade enligt 7 kap. miljöbalken. Kemikalieinspektionen har inhämtat bedömning från länsstyrelserna i Gävleborgs och Uppsala län om storskalig myggbekämpning i det tilltänkta bekämpningsområdet kan ha betydande effekt på skyddade områden. Länsstyrelsen i Uppsala län bedömer att bekämpning av stickmyggor kan tillåtas i de områden som är belägna i Uppsala län medan länsstyrelsen i Gävleborgs län anser att det inte kan uteslutas att storskalig myggbekämpning inom det i ansökan angivna området på ett betydande sätt kan påverka miljön i de skyddade områden som är belägna i detta län. Kemikalieinspektionen anser därför att det föreligger sådana särskilda skäl att en dispens för bekämpning av stickmyggor inom de områden som anges i ansökan och som är belägna i Uppsala län bör medges medan ansökan för bekämpning inom de områden som anges i ansökan och som är belägna i Gävleborgs län bör avslås.

Övrigt

I detta ärende har samråd skett med Naturvårdsverket, Statens Jordbruksverk, Skogsstyrelsen och Artdatabanken. Gävle och Tierps kommuner, länsstyrelserna i Uppsala och Gävleborgs län har varit remissinstanser liksom Svenska Naturskyddsföreningen.

Hur man överklagar

Beslutet får överklagas hos miljödomstolen, Nacka tingsrätt. Ett skriftligt överklagande ställt till miljödomstolen ska i så fall ha kommit in till Kemikalieinspektionen, Box 2, 172 13 Sundbyberg, inom tre veckor från den dagen klaganden fick del av beslutet.

På Kemikalieinspektionens vägnar

Siv Ljungquist

Lars Lindqvist

Övriga närvarande: Christina Bouvin

Kopia till: Länsstyrelsen i Gävleborgs län, 801 70, Gävle
Länsstyrelsen i Uppsala län, 751 86 Uppsala
Tierps kommun, 815 80 Tierp
Gävle kommun, 801 84 Gävle